



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum aliquis possit confiteri peccatu[m] quod no[n] habet? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

ergo & illi non potest: quia nullus omnia confiteri potest, secundum hoc etiam ille, qui non habet mortalia, de peccatis non tenetur ad confessionem venialium, sed sufficit iusque preceptum Ecclesie implendum, ut se sacerdoti presentet, & se ostendat absque conscientia mortalis esse. Et hoc ei pro confessione reputatur.

ARTIC. IV.

Utrum aliquis licite possit confiteri peccatum quod non habet?

¶ 1. Quartum sic proceditur. Videtur, quod aliquis licite possit confiteri peccatum, quod non habet. Quia ut dicit Gregor. * Bonarum mentium est, inculpam agnoscere, ubi culpa non est. Ergo ad confessionem mentem pertinet, ut de illis culpis se accuset, & equas non commisit.

¶ 2. Præterea, Aliquis per humilitatem reputatur deteriore aliquo, qui est manifestus peccator: intra hoc est commendandus. Sed quod corde quis confitetur, licet ore confiteri. Ergo licite potest confiteri se habere gravius peccatum quam habeat.

¶ 3. Præterea, Aliquis quandoque dubitat de peccato: notato aliquo, utrum sit mortale vel veniale: & talis agere debet de illo, ut videtur, confiteri ut de mortali. Ergo aliquis debet confiteri aliquando peccatum, quod non habet.

¶ 4. Præterea, Satisfactio ex confessione ordinatur. Sed aliquis potest satisfacere de peccato, quod non commisit. Ergo etiam potest confiteri peccatum, quod non fecit.

¶ 5. SED contra, Quicumque dicit se fecisse, quod non fecit, mentitur. Sed nullus in confessione mentiri debet, cum omne mendacium sit peccatum. Ergo nullus debet confiteri peccatum quod non fecit.

¶ 6. Præterea, In iudicio exteriori non debet aliquid crimen alicui impingi, quod non potest per testes idoneos probari. Sed testis in foro penitentiae debet esse conscientia. Ergo aliquis non debet se accusare de peccato, quod in conscientia sua non habet.

B 2 RE

22

Tho. 4. d.

21. q. 2.

ar. 3.

* in fine

registri c.

10. ad in

terrog. 10

Aug. An

glor. epi

scopi.

RESPONDEO dicendum, quod per confessio-
nem debet pœnitens se confessori suo manifestare, quod non
autem, qui aliud sacerdoti de se loquitur, quod et ideo
sua conscientia habeat, siue bonum, siue malum corde su-
se sacerdoti manifestat, sed magis occultat; et
non est idonea confessio. Sed ad hoc quod si-
nea, requiritur quod os cordi concordet, vel
hoc os accuset, quod conscientia tenet.

Ad primum ergo dicendum, quod agnoscat, videtur. Si
pam, ubi culpa non est, potest esse dupliciter, nempe
modo, ut intelligatur quantum ad substantiam, et contem-
& sic non est verum. Non enim ad bonam mentem, cum
pertinet, sed ad errantem, ut se actum aliquem
mississe agnoscat, quem non commisit. Alio modo
quantum ad conditionem actus: & sic verum est, non
Greg.* dicit: quia iustus in actu qui de se boniter, non
formidat ne aliquis defectus ex parte sua fuerit. Et
sic dicitur Job 9. Verebar omnia opera mea. Etenim factum
ad bonam mentem etiam pertinet, ut hanc formidet, non
nem, quam corde tenet, lingua accuset. Et per hoc
etiam patet solutio ad Secundum: quia iustus statim de
vere humilis, non reputat se deterio-rem, quam confessionem
ad perpetracionem actus, qui sit peior ex genere. SED
sed quia timet ne in his quæ bene agere videtur terminatu-
superbiam grauius delinquat.

Ad tertium dicendum, quod quando aliquis christianus
dubitatur de aliquo peccato an sit mortale, tenetur pecca-
confiteri dubitatione manente: quia qui aliquis peccatum
mittit vel omittit, in quo dubitat esse peccatum accepto
rale, peccat mortaliter, discrimini se committit statim.
Et similiter periculose committit, qui de hostis, si ad
dubitatur esse mortale, negligit confiteri: non taliter: &
debet asserere illud mortale esse, sed dubitatur ita mul-
qui, & iudicium sacerdotis expectare, cuius est pena pœnitentia
scernere inter lepram & lepram.

Ad quartum dicendum, quod ex hoc, quod non confitetur
satisfacit pro peccato, quod non commisit, quia ad hoc
currit mendacium: sicut cum quis confiteretur peccatum, &

* loco ci-
tato in
arg. 1. q.
li. 9. mo-
ral. c. 25.
q. 26.

confessio quod non credit se fecisse: si enim dicat peccatum
fate, quod non fecit, dum credit se fecisse, non mentitur.
Et quia idem non peccat si eo modo dicat, sicut est in
maligordie suo.

ARTIC. V.

Utrum statim teneatur quis confiteri?

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod statim
teneatur quis confiteri. Dicit enim Hugo * de
confess. vi. Si necessitas non est, quæ prætendatur, con-
fiteri tempus non excusatur. Sed quilibet tenetur vitare
contemptum. Ergo quilibet tenetur statim confite-
ri, cum potest.

¶ 2 Præterea, Quilibet tenetur plus facere ad eua-
luendum morbum spiritualem, quam ad euadendum
unum morbum corporalem. Sed aliquis infirmus corpora-
le boniter, non sine detrimento salutis medicum requirere
a fuerat. Ergo videtur quod non possit esse sine detri-
mento salutis, quod aliquis sacerdoti, cuius copiam
non habet, non statim de peccato confiteatur.

¶ 3 Præterea, Illud quod sine termino debetur,
statim debetur. Sed sine termino debet homo con-
fessionem Deo. Ergo tenetur ad statim.

SED contra, In Decretal. * Simul datur tempus de-
terminatum de confessione, & de Eucharistia perce-
ptione. Sed aliquis non peccat si non percipiat Eu-
charistiam ante tempus à iure determinatum. Ergo
tenetur peccat si ante tempus illud non confiteatur.

¶ Præterea, Quicumque illud omittit, ad quod ex
precepto tenetur, peccat mortaliter. Si ergo aliquis
non statim confiteatur quando habet copiam sacer-
dotis, si ad statim confitendum tenetur, peccaret mor-
taliter: & eadem ratione alio tempore, & sic deinceps.
bita ita multa peccata mortalia homo incurreret pro
pauca penitentiæ dilatione: quod videtur inconueniens.

RESPONDEO dicendum, quod cum propositum
confitendi sit annexum contritioni, tunc tenetur ali-
quis ad hoc propositum, quando ad contritionem
peccatur, scilicet quando peccata memoriæ occur-

B 3 sunt

23
Tho 4. d.
17. q. 3.
ar. 1. q. 4.
* ex li. 2.
de Sacra.
par. 14. c.
8. Et lib.
1. par. 13
c. 2.

in decr.
lib. 5. tit.
38. c. 12.